

מאיה בז'רנו

תיאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער במוזיאון תל-אביב

שקשוקה ושוד הלימונים הגדול

מאת רועי שגב, שירילי דשא; בימוי:
שירילי דשא; הנפשת בוכת שקשוקה:
אפרת גונן/ מוריה בן אבות; משתתפים:
יעל שילדקראוט, יערה פלציג, אורי
אוריין, ישראל גודלרט, ומתן קסירר;
מוסיקה: בן זיידמן

זו לי הפעם הראשונה שאני ניגשת לכתוב על הצגת ילדים, למעשה שתי הצגות, ביומיים רצופים שבהם צפיתי בשתי הצגות נהדרות ושוכות לב ממש, בביצועם האיכותי של שחקני תיאטרון אורנה פורת. לפני ההצגה שומעים את קולה של אורנה פורת, פונה לצופיה הצעירים. היא מספרת על חלומה להקים תיאטרון לילדים ונוער והנה הוא התגשם להנאת כולם.

"שקשוקה ושוד הלימונים הגדול"

זהבה ושלוש הדוכים

מחזה: גיל צרנוביץ; בימוי וכוריאוגרפיה: עופר שפריר;
תפאורה: בתיה ומיכאל פיק; מוסיקה: חגי אלקיים

זוהי הצגה לילדים בגיל הרך, בני ארבע-חמש. המחזה שכתב גיל צרנוביץ מבוסס על האגדה הידועה, שבמקורה פורסמה לראשונה בשנת 1837 בכתביו של משורר אנגלי בשם רוברט סאותי. לא אפרט כאן את הגלגולים השונים שעבר הסיפור.

זו הצגה פשוטה מבחינת השפה ועשירה מאוד בפזמונים מוכרים ובתנועה. העלילה ידועה ומופיעה כאן בווריאציה קלה: זהבה רוצה להישאר לידה קטנה, ומקנאה באחיה הקטן שנולד זה עתה. בוקר אחד היא מגיעה תוך כדי שיטוט לאחר שיצאה מביתה בהתרסה שאינה פוחדת מהיער, לבית של משפחת דוכים. הדוכים אינם בבית, אך היא רעבה ועייפה ומרשה לעצמה לטעום מהדייסה שעל השולחן. היא מעדיפה את צלחתו של הדוכון הקטן ואחר כך גם את מיטתו, לא לפני

למעשה ניתן לומר כי מה שקורה בקרב ילדים וביניהם, דומה מאוד למה שמתרחש בין מבוגרים, רק בממדים שונים, במינון אחר, ובשפה פשוטה, גלויה וישירה יותר. רבים ומתפייסים, אוהבים ושונאים, מפחדים וחולמים, מתלבטים ונלחמים כמו הגדולים, ובכל זאת אפשר להיות בטוחים שהסוף בדרך כלל – אם לא תמיד – יהיה טוב.

ההצגה "שקשוקה" (בקיצור) נפתחת במריבה בין שתי קבוצות ילדים בחופשת הקיץ שלהם; בין הקבוצה של יולי והכלבה המתולתלת שלה שקשוקה, לבין הקבוצה היריבה, של דותן ודוקי. אגב, יש לציין כאן לשבח את עיצוב הכלבה כבובה גדולה, בעצם מרינוטה (בידי גילי קוזין, יאנה מלישב ואמירה פנקס). יש לה תפקיד חשוב בשיח המתקיים בין יולי וחבריה. מישו גנב את כל הלימונים מהעץ בחצר הבית. יולי, חבריה והכלבה שקשוקה יוצאים בעקבות החשוד העיקרי, דותן וידידו. התוכנית של יולי לפתוח דוכן למכירת לימונדה – ולהראות לכולם כי הקבוצה שלהם מצליחה יותר – נכשלת

ניתן להשיג במערכת פסיפס - מרים החשמונאית 25 ת"א

טל 03 6058581

שניסתה את המיטות של הוריו. כזכור, היא נרדמת, וכשהרובים חוזרים לביתם הם מבחינים שמישהו טעם מהדייסה שלהם ומהמיטה שלהם, ומגלים את הילדה הזרה שפלשה לביתם. זהבה שמתעוררת בבהלה נמלטת על נפשה ושוכחת את הבובה היקרה לה בבית הדובים. אמנם בקושי היא מוצאת את דרכה לבית הוריה, אך הסוף טוב.

זוהי הרפתקה הטומנת בחובה גרעין התבגרות מובהק. זהבה מבינה שהיא אינה קטנה ומקבלת באהבה את אחיה התינוק. בינתיים מחליט הרובון לצאת בעקבות זהבה ולהחזיר לה את הבובה, והם נפגשים ומתיידדים.

נושא ההליכה לאיבוד והיציאה להרפתקה רחוקה ואף מסוכנת, הפגישה עם משהו זר ואחר, והשיבה הביתה - בקיצור הבית החם לעומת האל-ביתי הממשי, הוא נושא מהותי ומוכר בתהליך ההתבגרות ובדיקת הזהות העצמית ומקומה בחברת המבוגרים. כל צעיר/ה מכירים את המשיכה הגדולה לעזוב את הבית ולצאת. היער הוא גם היסוד האפל הנסתר, העומד בניגוד לחמימות של בית ההורים המוכר והמחבק. אגרת הילדים מרככת את הסיפור ומעניקה לו סוף טוב. ההצגה עשירה בשירים וריקודים, חלקם להיטים ידועים שהילדים מצטרפים אליהם במחאות כפיים, וגם רוקדים ושרים. זה היה חיזיון מרגין לב ממש. תיאטרון אמיתי.

◆

יעקב בוצ'ן: תאי עצב, כרמל 2019, 279 עמ'
"סיפורו המוזר של דוד סיימון, שהגיע לקצה; לאפיסת כוחות; ... במסעות חייו, במאמציו להבין את ייעודו ולהירפא, הוא פוגש דמויות צבעוניות רבות..." (גב הספר)

חזה ניסימוב: פלמינגו, ימי אהבה, פרדס 2019, 159 עמ'
ילדה במוסד ילדים, בישראל בתחילת שנות החמישים. רוב ילדי המוסד חוו מלחמה, אובדן וכאב, וזו ילדותם הראשונה. הספר מלווה באיורים מאת עפרה אייל.

שולי ספיר: הבנאדם, בבל 2019, 123 עמ'
ירון, סטלן ומשורר מחליט להפוך ל"בנאדם", כלומר האחרון בשרשרת סוחרי הסמים, המוכר אותם בסלון ביתו. מאחר שבין לקוחותיו אנשי רוח וספרות, הם נאלצים לקרוא את שיריו המביכים.

רחל שיחור: ינקינטון, הקיבוץ המאוחד 2019, 208 עמ'

שתי נובלות: 'יאקוב' - מעין אגדה ריאליסטית, בתל-אביב של ימינו; 'ינקינטון' מתרחש ברחובות ילדותה של המחברת, תל אביב של שנות החמישים.

כל כתבי יוסף מונדי, מחזות מוקדמים כרך א, עורכות: זהבה כספי, מורן פרי, רסלינג 2019, 531 עמ'

פרסום ראשון ומקיף של יצירתו הדרמטית של הסופר, המחזאי והבמאי האנטי ממסדי, יוסף מונדי. שערים: מחזות, מחזות קצרים, מערכונים, עיבוד.